

Posudek práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy v Praze

- posudek vedoucího   posudek oponenta
 bakalářské práce   diplomové práce

Autor: Bc. David Korda
Název práce: Světelné křivky zákrytových dvojhvězd
Studijní program a obor: Fyzika, astronomie a astrofyzika
Rok odevzdání: 2016

Jméno a tituly vedoucího/oponenta: doc. RNDr. Marek Wolf, CSc.
Pracoviště: Astronomický ústav MFF UK
Kontaktní e-mail: wolf@cesnet.cz

Odborná úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu přiměřený počet   méně podstatné četné   závažné

Výsledky:

- originální   původní i převzaté   netriviální kompilace   citované z literatury   opsané

Rozsah práce:

- veliký   standardní   dostatečný   nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet   četné

Celková úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky oponenta:

Cílem diplomové práce bylo řešení světelných křivek zákrytových dvojhvězd s malou hmotností (angl. *low-mass binaries*). V první kapitole (Teoretický úvod) autor popisuje základní rozdělení fyzických dvojhvězd a jejich vlastnosti, klasifikaci a typologii. Popisuje rovněž Rocheův model a vztahy potřebné pro řešení světelných křivek. Poukazuje zde na rozpor naměřených poloměrů a hmotností s teoretickými veličinami u této kategorie málo známých hvězd. Ve druhé kapitole autor popisuje vlastní fotometrická měření pomocí 65-cm dalekohledu na observatoři v Ondřejově. Těžiště práce spočívá ve čtvrté kapitole (Výsledky), kde autor postupně zpracovává získaný fotometrický materiál dostupnými programy MuniWin a Phoebe pro celkem deset dvojhvězd.

Za hlavní přínos práce považuji především to, že se kol. Korda aktivně zapojil do pravidelných fotometrických měření a osvojil si práci s běžně používanými redukčními programy. Získal velmi rozsáhlý soubor fotometrických dat, který není snadné pořídit ve středoevropských klimatických podmínkách během tak krátké doby. Během jednoho roku pozoroval celkem v 46 nocích! Grafická úprava textu je na vynikající úrovni včetně řazení velkého počtu obrázků, grafů a tabulek. Autor používá běžných odborných výrazů a vhodných astronomických termínů.

Z práce jasně vyplývá, že se autor velmi dobře seznámil s problematikou zákrytových dvojhvězd a řešením jejich světelných křivek. Poukazuje na trvalý rozpor mezi pozorovanými a teoretickými hodnotami poloměrů a hmot. Je třeba konstatovat, že zadané cíle diplomové práce byly splněny. Hlavní výsledky této práce by bylo žádoucí publikovat v některém odborném periodiku.

Několik drobných nebo formálních připomínek k textu:

- Ukázková světelná křivka typu Algol (viz obr. 1.1, str. 7) konstantní jasnost mimo zákryty zrovna nevykazuje. Tabulka 1. 1 (str. 16-18) má poněkud nepochopitelné řazení, možná mohla být zařazena na konci v příloze.
- Jaké jsou jasnosti studovaných objektů? V žádné z tabulek jsem tyto veličiny nenašel.
- Řešení světelných křivek je ve většině případů velmi přesné. Některé by šlo zřejmě ještě vylepšit, např. poloha skvrny u NSVS 3630887 nebo hloubku primárního minima u V345 Cam.
- Z textu není zřejmé, jak autor z fotometrických veličin odvodil tak přesné hmotnosti složek.
- Bylo nutné fitovat i synchronizační parametr F ? Vychází velmi rozdílné hodnoty od 0.31 do 3.79 s nereálně malou chybou.
- Histogramy (obr. 5.6, str. 54) nemají ekvidistantní vodorovnou osu (např. albedo, hmot. poměr) .

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

Zvažuje autor pokračovat v monitorování těchto dvojhvězd i v budoucnu ve snaze odhalit např. změny period?

Práci

doporučuji

nedoporučuji

uznat jako diplomovou/bakalářskou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis vedoucího/opponenta:

Praha, 1. června 2016